

Gemeente Alphen aan den Rijn

Stadhuisplein 1
2405 SH ALPHEN AAN DEN RIJN

Postadres

Postbus 1123
2302 BC Leiden
Telefoon (088) 246 5000
info@vrhm.nl
www.vrhm.nl
www.brandweer.nl/hollandsmidden

Verzenddatum	12 april 2021	Contactpersoon	[REDACTED]	Bijlage(n)	1
Zaakkenmerk	2021-003076	Telefoon	[REDACTED]		
Ons kenmerk	D2021-04-000095	E-mail	info@vrhm.nl		
Uw kenmerk		Onderwerp	Bestemmingsplan bedrijfsterein Hoorn-West Alphen aan den Rijn		
Uw brief van	29 maart 2021	Locatie	Alphen aan den Rijn		

Graag bij correspondentie zaakkenmerk, ons kenmerk en onderwerp vermelden.

Geachte [REDACTED],

Op 29 maart 2021 heeft u de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) verzocht advies uit te brengen over de fysieke veiligheid omtrent het bestemmingsplan Bedrijventerrein Hoorn-West, Alphen aan den Rijn. Het advies is opgesteld op basis van het adviesrecht zoals beschreven in artikel 10 en 25 vanuit de Wet Veiligheidsregio's en artikel 2.14 van de WABO.

Beschrijving plangebied

Met het bestemmingsplan wordt beoogd om een bedrijventerrein te realiseren, onderverdeeld in een vijftiental kavels.

Advies

Op basis van de ingediende documenten kunnen wij concluderen dat er ten aanzien van de fysieke veiligheid aandachtspunten zijn.

Om de kans op incidenten te verkleinen, de effecten te beperken en / of de zelfredzaamheid van de aanwezigen en het optreden van de hulpdiensten te verbeteren, adviseren wij u het volgende:

- De offensieve en defensieve bluswatervoorziening is nog niet geprojecteerd in het plangebied. Graag ontvangen wij te zijner tijd een voorstel met de projecteringstekeningen van de brandkranen en eventuele andere bluswaterwinmogelijkheden, inclusief de gereserveerde opstelplaats van het brandweervoertuig. Vanwege de ruimtelijke relevantie zien wij de benodigde defensieve bluswatervoorziening (voor de bestrijding van grotere branden) graag op korte termijn ter advisering voorgelegd.
- Vanuit de ingediende aanvraag blijkt niet of voldaan wordt aan de afmetingen die gesteld worden aan calamiteitenroutes. Onduidelijk is of de wegen voldoende breed en belastbaar zijn. In bijlage 1 wordt er nader ingegaan op de eisen die gesteld worden aan (calamiteiten)routes.

- In de omgeving van het plangebied zijn Avery Dennison en Hoogvliet¹ gesitueerd, het plangebied bevindt zich binnen het effectgebied van deze inrichting. Vanwege de mogelijkheid dat er bij een calamiteit toxische stoffen vrijkomen in de omgeving wordt geadviseerd om er zorg voor te dragen dat aanwezigen tijdelijk in het bouwwerk kunnen schuilen. Er wordt dan ook geadviseerd om de bouwwerken te voorzien van de mogelijkheid om de ventilatie met één druk op de knop af te kunnen schakelen.
- Nabij het plangebied ligt de Penitentiare Inrichting / Detentiecentrum. Vooral de kavels 10 en 11 liggen nabij deze locatie met celfunctie. In het verleden heeft al eens een brand op de Maatschapslaan gewoed waarbij de rook voor flinke overlast in de gevangenis zorgde. Vanuit deze ervaring is het wenselijk dat aanvullende maatregelen worden getroffen binnen het plangebied en/of binnen de gevangenis zodat dergelijke overlast/onrust/voorkomen van ontruiming kan worden voorkomen of beperkt. Hierbij kan gedacht worden aan het stellen van extra bouwkundige eisen zoals het verplicht stellen van een sprinklerinstallatie of vergelijkbare voorziening waarbij de rookoverlast beperkt wordt. Daarnaast is het wenselijk om in gesprek te gaan met de Penitentiare Inrichting / Detentiecentrum zodat zij kunnen overwegen om aanpassingen te maken. Bijvoorbeeld aan het ventilatiesysteem of interne procedures zodat (nog) effectiever gehandeld kan worden in geval van een calamiteit.
- Ook wordt er gesproken over het plaatsen van zonnecollectoren (PV-panelen) op de daken van de nieuw te bouwen bouwwerken. Met het plaatsen van zonnepanelen wordt echter een extra kans op brand geïntroduceerd. Het treffen van (extra) veiligheidsmaatregelen kan escalatie van de brand verkleinen. Er wordt dan ook verwezen naar de [Handreiking advies veilige PV systemen van Brandweer Nederland](#), met daarin aandachtspunten, de toe te passen regelgeving en (brand)veiligheidsadviezen betreffende zonnepanelen op daken.

In ons advies richten wij ons op het optimaliseren van de veiligheidssituatie. In bijlage 1 wordt nadere uitleg gegeven aan de bovenstaande adviezen.

Niet alle geadviseerde maatregelen kunnen worden opgenomen in dit bestemmingsplan, maar zijn bedoeld voor andere afdelingen binnen de gemeente. Deze maatregelen kunnen mogelijk binnen andere ruimtelijke plannen of door andere disciplines van de gemeente worden geborgd. De VRHM gaat ervan uit dat na de bestuurlijke afweging de overgenomen maatregelen bij de juiste afdeling(en) van uw gemeente bekend worden gemaakt.

¹ Hoogvliet zal in de toekomst verhuizen naar Lansingerland – de vergunning zal dan worden ingetrokken, waardoor de externe veiligheidseffecten van deze locatie geen invloed zullen hebben op de planlocatie.

Opvolging of afwijking van het advies

De informatie in dit dossier is door de gezamenlijke hulpdiensten (politie, GHOR en brandweer) besproken en vertaald naar dit advies. Bij afwijking van dit advies kan dit effecten hebben op de (multidisciplinaire) hulpverlening. Graag ontvangen wij van u een afschrift van het door u genomen besluit.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, of wilt u graag meer informatie, dan kunt u contact opnemen met de casemanager zoals benoemd in het briefhoofd, via info@vrhm.nl of via 088 2465000.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur,

Lilian E.M. Weber-Teuben, MCPm,
Sectordirecteur Risico- en Crisisbeheersing Veiligheidsregio Hollands Midden

Digitaal verzonden aan:

- Gemeente Alphen aan den Rijn; gemeente@alphenaanndenrijn.nl

In kopie verzonden aan:

- @odmh.nl

Bijlage(n):

- Adviesrapport

Bijlage 1: Adviesrapport

1. Inleiding

Dit is het adviesrapport dat hoort bij de brief met kenmerk D2021-04-000095.

Aanleiding

U heeft ons gevraagd om een advies te geven over het bestemmingsplan Bedrijventerrein Hoorn-West, Alphen aan den Rijn. Beoogd wordt om een bedrijventerrein te realiseren.

Bij het opstellen van het advies zijn de volgende documenten gebruikt:

- Hoorn West stedenbouwkundige visie (februari 2021)
- Paragraaf externe veiligheid BP Hoorn-West, Alphen aan den Rijn

2. Relevante scenario's

Er bevinden zich diverse risicobronnen binnen of in de zeer directe omgeving van het bestemmingsplan. Het betreft hierbij de volgende risicobronnen, met de daarbij behorende scenario's:

- Compartimentsbrand
- Hoogvliet, Avery Dennison en Mavom - Toxische wolk

Er bevinden zich geen andere relevante risicobronnen binnen of in de directe omgeving van het bestemmingsplan.

2. Beschrijving situatie

Onderstaande analyse op basis van het *Kenmerkenschema* van het Instituut Fysieke Veiligheid schetst een beeld van de toekomstige ontwikkeling. De verschillende kenmerken kennen onderling ook een bepaalde mate van samenhang waardoor de kenmerken niet onafhankelijk van elkaar bekeken moeten worden maar juist in gezamenlijkheid.

Mensenkenmerken

De aanwezige personen in de bedrijfspanden zijn over het algemeen zelfredzaam. Daarnaast zal situatieafhankelijk sprake zijn van diversiteit in populatie vanwege de bedrijfsactiviteiten. Het aantal en de leeftijd van de gebruikers kunnen daardoor variëren.

In het merendeel zijn ze bekend met de indeling van de (kleinschalige) bedrijfspanden. Verder is ervan uitgegaan dat aanwezige minder of niet-valide (dus niet zelfredzame) personen in geval van brand door de andere aanwezigen worden geholpen om een veilige plaats te bereiken. Het aantal niet-zelfredzamen is gering.

Gebouw- en Plangebiedkenmerken

Het plangebied is in de huidige situatie niet in gebruik als bedrijventerrein. In de toekomstige situatie zullen er vijftien kavels gerealiseerd worden. Uit de toelichting blijkt dat de bouwwerken een maximale bouwhoogte van 15 meter kennen.

Risicovolle bedrijven (Bevi) zullen worden uitgesloten in het plangebied. Dit geldt niet voor Mavom B.V. Zij mogen zich op het bedrijventerrein vestigen, mits de PR 10-6 contour binnen de terreingrens zal blijven en er geen sprake is van een aandachtsgebied.

Ook wordt er gesproken over het plaatsen van zonnecollectoren (PV-panelen) op de daken van de nieuw te bouwen bouwwerken. Met het plaatsen van zonnepanelen wordt echter een extra kans op brand geïntroduceerd. Het treffen van (extra) veiligheidsmaatregelen kan escalatie van de brand verkleinen. Er wordt dan ook verwezen naar de [Handreiking advies veilige PV systemen van Brandweer Nederland](#), met daarin aandachtspunten, de toe te passen regelgeving en (brand)veiligheidsadviezen betreffende zonnepanelen op daken.

Incidentkenmerken

Voor dit plangebied is een gebouwbrand een relevant scenario. Voor bedrijventerreinen geldt dat er een vergroot risico op een escalerende brand kan ontstaan. In een dergelijke setting is vaak sprake van grote brandcompartimenten binnen de afzonderlijke bedrijven. Objecten op bedrijventerreinen zijn bouwkundig vaak zodanig ingericht dat het compartiment volledig in brand kan staan. Gelet op de aard van een dergelijk bouwwerk, het gebruik en de opslag van goederen en/of gevaarlijke stoffen is een volledige compartimentsbrand een realistisch scenario. Grotere (compartiments-) branden vragen vaak om meer brandweerpotentieel en meer blusvermogen. Ook is het effect op de omgeving (toxische rookverspreiding) veelal groter.

Nabij het plangebied ligt de Penitentiare Inrichting / Detentiecentrum. Vooral de kavels 10 en 11 liggen nabij deze locatie met celfunctie. In het verleden heeft al eens een brand op de Maatschapslaan gewoed waarbij de rook voor flinke overlast in de gevangenis zorgde. Vanuit deze ervaring is het wenselijk dat aanvullende maatregelen worden getroffen binnen het plangebied en/of binnen de gevangenis zodat dergelijke overlast/onrust/voorkomen van ontruiming kan worden voorkomen of beperkt. Hierbij kan gedacht worden aan het stellen van extra bouwkundige eisen zoals het verplicht stellen van een sprinklerinstallatie of vergelijkbare voorziening waarbij de rookoverlast beperkt wordt. Daarnaast is het wenselijk om in gesprek te gaan met de Penitentiare Inrichting / Detentiecentrum zodat zij kunnen overwegen om aanpassingen te maken. Bijvoorbeeld aan het ventilatiesysteem of interne procedures zodat (nog) effectiever gehandeld kan worden in geval van een calamiteit.

Toxische wolk

In de omgeving van het plangebied zijn Avery Dennison en Hoogvliet gesitueerd, het plangebied bevindt zich binnen het effectgebied van deze inrichting. Vanwege de mogelijkheid dat er bij een calamiteit toxische stoffen vrijkomen in de omgeving wordt geadviseerd om er zorg voor te dragen dat aanwezigen tijdelijk in het bouwwerk kunnen schuilen. Er wordt dan ook geadviseerd om de bouwwerken te voorzien van de mogelijkheid om de ventilatie met één druk op de knop af te kunnen schakelen.

In het toekomstige Bbl is in artikel 4.126, lid vier geregeld dat de mechanische ventilatievoorziening bij een externe calamiteit handmatig moet kunnen worden uitgeschakeld.

Omgevingskenmerken

Bereikbaarheid

Voor hulpdiensten is het goed kunnen bereiken en verlaten van een incident met eigen materieel en eigen personeel van cruciaal belang. Hiervoor is het van belang dat wegen zo veel mogelijk een onbelemmerde doorgang bieden.

Vanuit de ingediende aanvraag blijkt niet of voldaan wordt aan de afmetingen die gesteld worden aan calamiteitenroutes. Onduidelijk is of:

- De wegen binnen het plangebied minimaal 4,5 meter breed zijn (minimale verharding breed 3,25 meter) en een vrije hoogte van 4,2 meter hebben.
- De wegen (inclusief bruggen) een asbelasting van 100 kN aan kunnen (NEN 1008, klasse 30. Geschikt voor een voertuig met een massa van ten minste 14.500 kg.
- De bochtstralen van de wegen binnen het plangebied voldoen aan een minimale afmeting van 10 meter voor de buitenbochtstraal in combinatie met een minimale binnenbochtstraal van 5,5, meter (of gelijk aan de buitenbochtstraal verminderd met 4,5 meter). In verband met de afmetingen van de voertuigen is voor de te maken bochtstraal voor de voertuigen van de brandweer overal een vrije doorrijdbreedte van 3,50 m noodzakelijk.

Alarmering aanwezigen

Voor alarmering van de bevolking, bij calamiteiten buiten het bouwwerk, wordt gebruik gemaakt van de waarschuwings-alarmeringssirene. De meest nabijgelegen WAS-paal ligt op circa één kilometer. Regulier wordt voor de sirene een dekkingscirkel van 800 meter aangehouden. Gezien de ontwikkelingen van het NL-alertsysteem en daarmee op termijn de afschaffing van de WAS-palen wordt niet geadviseerd alsnog een WAS-paal voor dit gebied te voorzien.

Interventiekenmerken

Een adequate bluswatervoorziening en een goede bereikbaarheid van zowel de bluswatervoorzieningen als de incidentlocatie, zijn randvoorwaarden voor een effectieve en efficiënte incidentbestrijding door de brandweer.

Offensieve bluswatervoorziening

De offensieve bluswatervoorziening (voor de bestrijding van kleine branden) is nog niet geprojecteerd in het plangebied. Graag ontvangen wij te zijner tijd een voorstel met de projecteringstekeningen van de brandkranen en eventuele andere bluswaterwinmogelijkheden, inclusief de gereserveerde opstelplaats van het brandweervoertuig.

Defensieve bluswatervoorziening

Voor een snelle bestrijding is het noodzakelijk de bluswaterwinplaats binnen een afstand van circa 160 meter vanaf de brandweeringang te situeren. De benodigde defensieve bluswatervoorziening (voor de bestrijding van grotere branden) ziet de brandweer vanwege de ruimtelijke relevantie graag op korte termijn ter advisering voorgelegd. Er wordt een minimale defensieve bluswatervoorziening van ten minste 4.000 l/min tot 16.000 l/min benodigd geacht.

Opkomsttijd

Voor de industriefunctie geldt conform de Wet veiligheidsregio's een zorgnormtijd van tien minuten voor brandweervoertuigen. De daadwerkelijk benodigde opkomsttijd valt binnen de zorgnormtijd.

3. Analyse en advies

Op basis van de vijf kenmerken, zoals beschreven in het voorgaande hoofdstuk, is er een analyse uitgevoerd. Deze analyse gaat in op de volgende aspecten: incident- en vluchtscenario en het bestrijdbaarheidsscenario.

Incident- en vluchtscenario

Het handelingsperspectief van de aanwezigen personen is bij een gebouwbrand vanuit ruimtelijke ordeningsoogpunt goed. De ontvluchting vanuit het plangebied naar de openbare weg lijkt voldoende mogelijk. Indien er een hekwerk rond het bedrijventerrein wordt geplaatst, heeft dit effect hebben op de toetreding van de brandweer en op de ontvluchting van het terrein. Graag vernemen wij of er een hekwerk wordt geplaatst rondom het bedrijventerrein.

Voor het bestemmingsplanadvies zijn geen bezwaren. Het veilig ontvluchten vanuit de bouwwerken als ook de overige brandveiligheidsonderdelen binnen de percelen komen in de aanvraag omgevingsvergunning activiteit bouwen naar voren.

Het handelingsperspectief van de aanwezigen personen is bij een toxische wolk geborgd. Een van de maatregelen die getroffen zal worden is dat nieuwe gebouwen voorzien worden van mechanische ventilatie die met één druk op de knop kan worden uitgeschakeld.

Bestrijdbaarheidsscenario

Er heeft geen goede beoordeling van de bestrijdbaarheid van een compartimentsbrand kunnen plaatsvinden. Dit komt vanwege de onduidelijkheid over de maatvoering/bochtstralen voor de hulpverleningsvoertuigen binnen het plangebied als ook de verwachte wijzigingen in de ligging van de drinkwaterleidingen. Om die reden adviseer ik u de ontbrekende gegevens aan te vullen en ons voor deze onderdelen om advies te vragen.

Bluswater

Voor bedrijventerreinen geldt dat er een vergroot risico op een escalerende brand kan ontstaan. In een dergelijke setting is vaak sprake van grote brandcompartimenten. Objecten op bedrijventerreinen zijn bouwkundig zodanig ingericht dat het compartiment volledig in brand kan staan.

Gelet op de aard van een dergelijk bouwwerk, het gebruik en de opslag van goederen en/of gevaarlijke stoffen is een volledige compartimentsbrand een realistisch scenario.

De inzet zal er op gericht zijn om belendende percelen te behouden, terwijl het compartiment zelf waarschijnlijk verloren zal gaan. Voor dit type inzet is al snel veel bluswater (4x lage druk = minimaal 2.000 l/min) benodigd. Aanvullende capaciteit wordt verkregen door de inzet van waterkanonnen en torenstralen. In dat geval is een bluswatervoorziening in combinatie met een grootschalig watertransport (WTS) nodig om een defensieve inzet mogelijk te maken.